

2.9. Elinympäristölautakunta

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2024

Toimiala: Tekniikka ja ympäristö

Toimielin: Elinympäristölautakunta

Toiminnan kuvaus
Palveluala sisältää palvelualueet: hallinto, rakennus- ja ympäristövalvonta, kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut, mittaus- ja paikkatietopalvelut sekä ruoka- ja siivouspalvelut.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

1.1. Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta ja työllisyyttä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Oppisopimuskoulutuksen lisääminen.	2 koulutettavaa vuodessa.	Oppisopimuskoulutuksella koulutettiin 3 henkilöä.	Toteutuu
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Esteettömyyden parantaminen.	Toteutetaan esteettömyys selvityksen kohteita vähintään viisi vuodessa.	Esteettömyys selvitys on laadittu ja toimenpiteet käynnistetty.	Valmisteilla
Huolehdimme ajantasaisen asemakaavoituksen pohjakartaston ylläpidosta	Asemakaavoituksen pohjakartan ennakoiva ajan tasalla pito.	Tarvittavat täydennykset on tehty.	Toteutuu
Kaupungin paikkatietojärjestelmään liittyvien kartastojen ja rekisterien sekä erilaisten teemakarttojen tuottaminen ja ylläpito.	Kartastojen ja rekisterien ajantasaisuus.	Täydennetään rekistereitä ja karttoja sitä mukaan, kun toimenpiteitä tehdään ja muutoksia tulee.	Toteutuu
Monipuolinen tonttitarjonta eripuolilla kaupunkia	Muodostetaan Sieppalankadun jatkeen uudet tontit.	Tontit on muodostettu ja merkitty kiinteistörekisteriin.	Toteutuu

Asuinympäristön siisteyteen panostaminen.	<p>Katujen, kevyen liikenteen väylien ja kuntoratojen niitot tehdään kaksi - kolme kertaa vuodessa, riippuen olosuhteista. Nurmialueet taajamissa pidetään vuoden 2023 tasolla.</p> <p>Satakunnantien varressa sijaitsevan Rinki-kierrätyspisteen uusi sijainti selvitetään keskusta kehittämishakkeen yhteydessä</p>	<p>Katujen varsien niitot ja nurmialueiden hoitotyöt on suoritettu suunnitellusti ja roskiksia on lisätty eri puolille taajama-alueita.</p> <p>Rinki-jätepisteelle ei ole löytynyt uutta sijoituspaikkaa.</p>	Toteutuu osittain
Jatkuvan valvonnan toimenpiteillä edistetään siisteyden tavoitteita rakennetun ympäristön hoidossa	Säännöllistä valvontatoimintaa jatketaan pitämällä katselmusryhmän ympäristökatselmuksia kerran vuodessa	Katselmusryhmän ympäristökatselmus on pidetty toukuussa.	Toteutuu
Kylä-, asukkaiden, yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden hyödyntäminen houkuttelevana asuinympäristön toteuttamisessa kaupunkiorganisaation rinnalla	<p>Ylläpidetään puistokummitoimintaa ja järjestetään yhteisiä tempauksia kaksi kertaa vuodessa.</p> <p>Jatketaan leikki- ja liikuntapaikkojen parantamistoimenpiteitä yhteistyössä kylä- ja muiden yhteisöjen kanssa</p> <p>Kiinteistön omistajien osallistaminen katujen viheralueiden hoitoon kunnossapitolain mukaisesti</p>	Puistokummien kanssa on järjestetty kokoontumisia ja tiedotettu toiminnasta ylipäättään. Leikki- ja liikuntapaikkojen parantamista on tehty eri puolilla kaupunkia. Tosin pääasiassa kaupungin omasta toimesta. Kiinteistön omistajien osallistamista katuviheralueiden hoitoon ei ole vielä aloitettu.	Toteutuu osittain
Loimaan sisäisten ja ulkoisten liikenneyhteyksien selvitys	Jatketaan liikenteen ideasuunnittelua panostaen kevyen liikenteen epäjatkuvuuskohteiden poistoon.	Satakunnantielle valmistuu syksyyn mennessä kevyen liikenteen väylä. Turuntien epäjatkuvuuskohdan suunnittelua on aloitettu.	Valmisteilla
Keskustan ja ranta-alueen kehittämissuunnitelman päivitys	Laaditaan keskustaa ja ranta-alueita koskeva kehittämissuunnitelman päivitys.	Kehittämissuunnitelma päivitetty.	Toteutuu
Asiantuntemuksen tarjoaminen ja tuki muille toimialoille. Lupahakemusten sujuva, laadukas ja tasapuolinen käsittely.	Rakentamisen lupahakemusten käsittelyaika on 4...8 viikkoa (viranhaltija/toimielin).	Rakentamisen lupahakemusten käsittely on tapahtunut pääsääntöisesti tavoiteajassa.	Toteutuu

1.3. Luomme kilpailukykyisen toimintaympäristön elinkeinoille ja edistämme vihreää siirtymää			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Kotimaisten elintarvikkeiden osuus pidetään nykyisellä tasolla.	Jatkuva tavoitetaso: Kotimaisuusaste yli 85 %.	Kotimaisten elintarvikkeiden kotimaisuusaste vuoden 2024 osalta jää hieman tavoitteesta. Kotimaisuusprosentti on 82,5 %.	Toteutuu
Aktiivisella ja kestäväällä metsien hoidolla lisätään kaupungin metsien kasvua niin, että metsät säilyvät hiilinieluinä ja raaka-ainetta riittää samalla teollisuuden tarpeisiin ja korvaamaan fossiilisia raaka-aineita	Jatketaan hyväksytyin metsänhoitosuunnitelman mukaisia hoitohakkuita.	Metsänhoitosuunnitelman mukaisia hoitohakkuita on tehty.	Toteutuu
Työkoneiden käyttövoiman muuttaminen pois fossiilisista polttoaineista sekä yleisten alueiden valaistuksen energiatehokkuuden parantaminen.	Pienkoneita (trimmerit yms.) muutetaan uusimisten yhteydessä sähkökäyttöisiksi. Valaisinten vaihtoa led-tekniikkaan perustuviksi tehdään sata kpl vuodessa.	Pienkonekantaa on uudistettu lähes yksinomaan sähkökäyttöisiksi. Katujen valaisimia on vaihdettu ledeiksi. Kokoojakatujen valaistusten uusiminen.	Toteutuu
Käsi-paperin käyttöä vähennetään.	Käsi-pyyheautomaattien mallillinen lisäys Puistokadun ja Hirvikosken yhtenäiskouluille	Käsi-paperien käyttöä on vähennetty Keskuskoululla, urheilukeskuksella ja liikuntahallilla, Puistokadun koululla sekä Kirkonkylän koululla. Keskuskoululla, urheilukeskuksella ja liikuntahallilla kaikkien käsienpesu-alueiden luona on käsi-pyyheautomaatit, Puistokadun koululla ja Kirkonkylän koululla käsi-pyyheautomaatit on ns. yleisissä tiloissa, ei luokkahuoneissa.	Toteutuu
2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Koulujen ja päiväkotien kulkureittien turvallisuuden parantaminen näkemäesteitä poistamalla	Koulujen ja päiväkotien lähi-alueiden kulkureittien turvallisuutta parannetaan liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyin toimenpitein	Liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyistä kohteista on teetetty ja hyväksytty suunnitelmat. Osa kohteista toteutettu ja loppuja jatketaan ensi vuonna.	Toteutuu osittain
2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila

Kartoitetaan asukkaiden mielipiteitä kehittämiskohteista ja kunnossapidosta yleisillä alueilla ja liikuntapaikoilla.	Tehdään yksi kysely vuodessa. Kyselyn teemaa vaihdetaan vuosittain	Liikuntakysely toteutettu ja yhteenveto tehty yhdessä liikuntapalveluiden kanssa.	Toteutuu
Ylijäämäruoka hyödynnetään	Yhteistyötä ylijäämäruoan jakamisessa jatketaan kolmannen sektorin kanssa lisäämällä isommista päiväkotiryhmistä jaettavaa hävikki-ruokaa.	Jäämäruokaa jaetaan Puistokadun koulun, Hirvikosken yhtenäiskoulun, Kirkonkylän koulun ja Keskuskoulun sekä Puistometsän päiväkodista ja Hirvimetsän päiväkodista päivittäin, jos jäämäruokaa jäänyt.	Toteutuu
Kuntalaisille tarjotaan asianmukainen palvelukokemus ja lupakäsittely tehdään sujuvaksi.	Lupahakemukset käsitellään tavoiteajassa ja laadukkaasti.	Saadun palautteen perusteella lupakäsittely on ollut sujuvaa ja saatu palvelu on koettu asianmukaisena.	Toteutuu

3.1. Olemme hyvä työnantaja

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Huomioidaan henkilöstö sote-uudistuksen jälkeisessä muutostilanteessa.	Käydään kehitys- palautekeskustelut kaikilla palvelualueilla. Pidetään koko henkilöstölle yhteisiä infotilaisuuksia.	Palvelualueilla käyty kehitys-palautekeskusteluja. Toimialan koko henkilöstölle on vuoden aikana pidetty kaksi infotilaisuutta.	Toteutuu

3.2. Suunnittelemme ja johdamme taloutta ja investointeja ennakoivasti ja pitkäjänteisesti

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Investointien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan elinkaari ja ympäristöseikat.	Kilpailutukset laaditaan huomioiden elinkaari ja ympäristöasiat	Kilpailutuksissa otettu huomioon ympäristöseikat.	Toteutuu

3.3. Toimimme aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti yhteistyössä ja verkostoissa

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Tehdään yhteistyötä eri yhteisöjen kanssa mm. liikuntapaikkojen suhteen.	Järjestetään eri toimijoiden kanssa yhteistyöpalavereita kerran vuodessa	Yhteistyötä eri yhdistysten ja yhteisöjen kanssa on tehty mm. Kauhanojan matonpesupaikan suhteen.	Toteutuu osittain

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tekniikka- ja ympäristötoimialan hallinto			
tekninen johtaja	1	1	1
palvelusihteeri	2	2	2
turvallisuuspäällikkö	1	1	1
Tilapalvelut			

kiinteistöpäällikkö	1	1	1
kiinteistömestari	1	1	1
laitosmies	4	4	3,6
vanhempi kirvesmies	2	2	1
sähkö/automaatioasentaja/putkimies	1	1	1
harjoittelija (3,5 kk)	-	1	1
kausityöntekijä (6 kk)	-	1	1
Kunnallistekniikka			
kaupungininsinööri	1	1	1
kunnallistekniikan työnjohtaja	1	1	1
vanhempi ammattimies	4	4	2
varastonhoitaja	1	1	1
liikuntapaikan hoitaja	3	3	2
liikuntapaikkamestari	1	1	1
kausityöntekijä	9, joista 8 palkkatuella	8	10, joista 3 palkkatuella
Ruoka- ja siivouspalvelut			
ruokapalvelupäällikkö	1	1	1
ruokapalveluesimies	2	2	2
kokki	4	4	4
vastaava ruokapalvelutyöntekijä	11	11	12
ruokapalvelutyöntekijä	6	6	5
siivouspalveluesimies	-	-	-
siivoustyönohjaaja	1	1	1
laitoshuoltaja	11,78	11,28	11,17
Rakennus- ja ympäristövalvontapalvelut			
johtava rakennustarkastaja	1	1	1
rakennustarkastaja	1	1	1
ympäristötarkastaja	1	2	2
palvelusihteeri	0,8	1	1
harjoittelija (4 kk työsopimus)	1	-	-
projektityöntekijä (rakennusrekisterin päivitystyö)	-	1	1
Mittaus- ja paikkatietopalvelut			
mittausteknikko	1	1	1
kiinteistörekisterin hoitaja	1	1	1
kartoittaja	1	1	1
mittamies	-	1	-
kausityöntekijä	-	1	1
Elinympäristölautakunta yhteensä	77,58	81,28	77,77

Muut olennaiset perustelutiedot**Toimitilat**

Tekniikka ja ympäristö -toimialan toimitilat sijaitsevat Alastaron vanhalla kunnantalolla. Toimitilat ovat käytännölliset ja käyttötarkoitukseen sopivat. Toimitiloihin on sijoitettu toimialan hallinnon lisäksi kaikkien palvelualueitten johtaminen ja suunnittelu.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Kokonaisuudessaan tekninen ja ympäristö -toimialan riskien hallinta on parantunut huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Aiemmin merkittävimpana palvelujen tuottamiseen liittyvänä riskinä oli riittämätön henkilöresurssi ja rekrytointeihin liittyvät vaikeudet. Tällä hetkellä avoimiin tehtäviin on löydetty tekijät.

(Ulkoiset erät)	TP	TA	MTA	TP	Poikkeama	MTA:n
	2023	2024	2024	2024		Toteuma
Toimintatuotot	4 126 484	4 084 500	4 084 500	4 601 967	517 467	112,7 %
Myyntituotot	266 797	307 900	307 900	398 413	90 513	129,4 %
Maksutuotot	370 142	424 000	424 000	468 121	44 121	110,4 %
Tuet ja avustukset	46 680	6 400	6 400	1 145	-5 255	17,9 %
Muut toimintatuotot	3 442 865	3 346 200	3 346 200	3 734 289	388 089	111,6 %
Toimintakulut	-11 142 074	-10 912 108	-11 112 108	-11 370 216	-258 108	102,3 %
Henkilöstökulut	-3 142 973	-3 760 758	-3 760 758	-3 344 923	415 835	88,9 %
Palkat ja palkkiot	-2 525 314	-2 976 426	-2 976 426	-2 678 859	297 567	90,0 %
Henkilösivukulut	-617 659	-784 332	-784 332	-666 064	118 268	84,9 %
Palvelujen ostot	-3 583 203	-2 968 100	-3 168 100	-3 277 828	-109 728	103,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 970 438	-3 734 850	-3 734 850	-4 106 669	-371 819	110,0 %
Avustukset	-266 884	-285 000	-285 000	-277 877	7 123	97,5 %
Muut toimintakulut	-178 576	-163 400	-163 400	-362 919	-199 519	222,1 %
Vuokrakulut	-125 996	-131 900	-131 900	-135 854	-3 954	103,0 %
Muut kulut	-52 579	-31 500	-31 500	-227 065	-195 565	720,8 %
Toimintakate	-7 015 590	-6 827 608	-7 027 608	-6 768 249	259 360	96,3 %

Kaupunginvaltuusto on 18.3.2024 myöntänyt 200 000 € määrärahalisäyksen kunnallistekniikkaan talvikunnossapitoon.

Laskennallinen menojen toteutumaprosentti on 102,3 %, mikä ylittää talousarvion jonkin verran. Tulopuolien sijaan ylittyy myös hieman, ollen 112,7 %. Lautakunnan vuosikatteen muodostuu 96,3 %, mikä on jonkun verran alle talousarvion.

Henkilöstökuluihin varattu määräraha alittui rakennus- ja ympäristövalvonnassa n. 43.000 €, tilapalveluissa n. 71.000 €, kunnallistekniikassa n. 86.000 €, ruokapalveluissa n. 154.000 € sekä mittaus- ja paikkatietopalveluissa n. 60.000 €. Palkkojen sivukulut vuosilta 2020–2024 oikaistiin vuoden 2024 tilinpäätöksessä henkilöstökulujen suhteessa. Sivukulujen kirjanpitoa ei ole saatu täsmäytettyä vuosittain. Toimenpiteen vaikutus elinympäristölautakunnan osalta oli noin 46.000 €.

Palveluiden ostoihin varattu määräraha ylittyi tilapalveluissa n. 79.000 € ja kunnallistekniikassa n. 130.000 €. Tekniikka ja ympäristö -toimialan hallinnossa määräraha alittui n. 76.000 €.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat varattu määräraha ylittyi tilapalveluissa n. 326.000 € ja ruokapalveluissa n. 57.000 €.

Muut toimintakulut varattu määräraha ylittyi tilapalveluissa n. 214.000 €.

Yksityiskohtaisemmat selvitykset löytyvät jokaisen palvelualueen kohdalta.

Palveluala: Tekniikka ja ympäristö -toimialan hallinto**Vastuhenkilö:** Tekninen johtaja**Toiminnan kuvaus**

Tekniikka ja ympäristötoimen hallinto käsittää teknisen johtajan, turvallisuuspäällikön ja palvelualan palvelusihteerien tehtävät sekä elinympäristölautakunnan tehtävät. Tekninen johtaja vastaa palvelualan toiminnasta ja kehittämisestä. Turvallisuuspäällikkö vastaa mm. talo- ja kunnallistekniikan työmaiden turvallisuuskoordinaattorin tehtävistä sekä kiinteistöjen kulunvalvonnasta. Tämän lisäksi turvallisuuspäällikön vastuulle kuuluvat maan- ja lumenkaatopaikkojen hallinta ja varautumiseen liittyviä tehtäviä. Palvelusihteereistä toisen rooli painottuu hallintoon ja hän vastaa mm. lautakuntatyöskentelystä, kokousvalmistelusta sekä pöytäkirjojen laatisemasta. Toisen palvelusihteerin rooli painottuu talouden hallintaan ja raportointiin sekä sopimusten hallintaan. Kokonaisuudessaan palvelusihteerien toimenkuvat ovat hyvin monipuolisia.

Henkilöstö

Hallinnon henkilövahvuus on neljä henkeä.

Muut olennaiset perustelutiedot**Palveluostot**

Toimialan hallinto ei tee merkittäviä palveluitten ostoja, lukuun ottamatta joitain suunnittelutehtäviä ja asiantuntijapalveluita.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	51 668	31 000	31 000	144 484	113 484	466,1 %
Myyntituotot	20			2 317	2 317	
Maksutuotot	27 969	31 000	31 000	136 991	105 991	441,9 %
Tuet ja avustukset	22 757					
Muut toimintatuotot	921			5 176	5 176	
Toimintakulut	-462 673	-562 750	-562 750	-488 825	73 925	86,9 %
Henkilöstökulut	-196 360	-220 150	-220 150	-232 241	-12 091	105,5 %
Palkat ja palkkiot	-161 549	-167 810	-167 810	-189 278	-21 468	112,8 %
Henkilösivukulut	-34 812	-52 340	-52 340	-42 963	9 377	82,1 %
Palvelujen ostot	-237 907	-294 500	-294 500	-217 995	76 505	74,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 265	-35 200	-35 200	-28 417	6 783	80,7 %
Muut toimintakulut	-12 141	-12 900	-12 900	-10 171	2 729	78,8 %
Toimintakate	-411 005	-531 750	-531 750	-344 341	187 409	64,8 %

Maksutuottoja on tullut ennakoitua enemmän. Vuoden 2023 syksyllä lumenkaatopaikalle asennettiin kulunvalvonnalla varustettu portti ja lumenkaatopaikan laskutusta tehostettiin. Tammikuussa 2024 taksoa korjattiin vastaamaan paremmin aiheutuneisiin kuluihin. Viime talvi oli runsasluminen, joten kaatopaikan ylläpitämisestä aiheutuneita kuluja myös muodostui enemmän.

Kaupungin maankaatopaikalle on myös toimitettu normaalia enemmän ylijäämämassoja, mikä on lisännyt maksutuottoja. Massoja on muodostunut mm. Vapaudenkadun rakennustyömaalta. Maankaatopaikan ylläpitämisestä on myös aiheutunut normaalia enemmän kuluja, mutta kokonaisuus on tuoton puolella.

Alkuvuoden aikana on otettu käyttöön taksa, jonka perusteella on voitu laskuttaa myönnettyjen johtojen sijoittamislupien laatisemisesta sekä yleisten alueiden käyttöluvista.

Palveluiden ostoihin varattu määräraha alittui Kirveskallion jäteveden kustannuksista n. 33.800 € ja alueiden kunnossapidosta n. 47.700 €.

Palveluala: Rakennus- ja ympäristövalvonta**Vastuuhenkilö:** Johtava rakennustarkastaja**Toiminnan kuvaus**

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualueen tehtävänä on rakennusvalvonnan osalta hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuinympäristön parantaminen. Lisäksi tehtäviin kuuluu valvoa rakennustoimintaa yleisen edun kannalta sekä huolehtia osaltaan, että maankäyttö- ja rakennuslain määräyksiä ja säädöksiä noudatetaan. Rakennusvalvontaviranomainen huolehtii kunnassa myös rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta. Rakennusvalvonnan palveluita ovat muun muassa rakennuslupapäätökset ja niitä edeltävät suunnitteluvaiheen neuvottelut, rakennustyömaiden katselmukset, kiinteistöjen ja rakennusten kunnan yleinen valvonta, rakennuslupa-asiakirjojen pitkäaikainen arkistointi ja asiakasohjaus.

Palvelualueen osana ympäristövalvonta vastaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä. Viranomaistehtäviä ovat mm. ympäristö- ja maa-aineslupien käsittely ja valvonta, maasto- ja vesiliikenteen lupien käsittely, ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittely sekä ulkoilulain ja kemikaalilain mukainen valvonta. Lisäksi tehtäväalue osaltaan huolehtii ympäristön tilan seurannasta ja muiden ympäristönsuojeluasioiden käsittelystä.

Henkilöstö

Palvelualueen henkilöstömäärää lisättiin toimintavuodelle ympäristövalvonnan osalta yhdellä viranhaltijalla. Aiempi yhden ympäristötarkastajan henkilöresurssi oli osoittautunut riittämättömäksi tehtävien hoitamiseen ja palvelun laatua on pyritty parantamaan lisähenkilöstön avulla.

Rakennusrekisterin parannusprojekti käynnistyi keväällä ja sitä varten palkattiin yksi päätoiminen määräaikainen työntekijä. Projektin tavoitteena on saada rakennus- ja huoneistorekisterin sisältö paremmin vastamaan nykytilannetta ja sen myötä helpottaa rakennusvalvonnan työtä ja saada kiinteistöveroitus perustumaan oikeisiin tietoihin.

Muut olennaiset perustelutiedot**Toimitilat**

Palvelualueen toimitilojen tarve on vuoden aikana kasvanut kahdella työhuoneella. Lisätilan tarve johtuu kahden uuden työntekijän palkkaamisesta.

Palveluostot

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palveluostot ovat suurelta osin olleet asiantuntijapalveluja. Näissä merkittävien palveluhankinta on sähköisen asioinnin lupapalvelu ja rakennusvalvonnan sähköinen arkistointipalvelu.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Palvelualueen tehtävät ovat enimmäkseen viranomaistehtäviä. Riskienhallinnassa tärkeää on huolehtia riittävästä henkilöstöressurssista. Henkilöstön riittävän määrän lisäksi jatkuva kouluttautuminen muuttuvan lainsäädännön ja toimintaympäristön mukana on ollut yhtenä tärkeänä tavoitteena.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	147 756	183 000	183 000	145 455	-37 545	79,5 %
Maksutuotot	147 593	183 000	183 000	145 192	-37 808	79,3 %
Tuet ja avustukset	163			263	263	
Toimintakulut	-298 585	-437 032	-437 032	-379 291	57 741	86,8 %
Henkilöstökulut	-239 547	-361 832	-361 832	-318 334	43 498	88,0 %
Palkat ja palkkiot	-192 622	-298 235	-298 235	-256 174	42 061	85,9 %
Henkilösivukulut	-46 925	-63 597	-63 597	-62 159	1 438	97,7 %
Palvelujen ostot	-54 169	-67 300	-67 300	-55 191	12 109	82,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 443	-5 500	-5 500	-4 698	802	85,4 %
Muut toimintakulut	-2 426	-2 400	-2 400	-1 069	1 331	44,5 %
Toimintakate	-150 829	-254 032	-254 032	-233 837	20 195	92,1 %

Rakentamisen lainsäädännön muutokseen valmistautumista tehtiin koko toimintavuoden ajan.

Rakennusvalvonnan taksa uudistettiin ja hallintosääntöön tehtiin tarvittavia muutoksia. Rakennusjärjestyksen uusimistyön osallistumis- ja arviointisuunnitelma hyväksyttiin lupajaostossa ja asetettiin nähtäville.

Rakennusrekisterin parannustyötä varten projektityöntekijän tehtävään valittu henkilö aloitti työssä toukuussa. Työ käynnistettiin ohjausryhmän johdolla ja ensimmäiset seurantakokoukset pidettiin elokuussa.

Ympäristö- ja maa-ainesvalvonnan asioissa tehtiin toimielin- ja viranhaltijapäätöksiä 23 kappaletta.

Poikkeamispäätöksiä lupajaosto teki neljä ja suunnittelutarveratkaisuja yhden.

Rakennuslupia myönnettiin 71 kpl ja niiden yhteenlaskettu kerrosala oli 16 679 m². Rakennusluvista uusien rakennuksien rakentamiseen myönnettiin 43 kpl ja lisärakentamiseen 16. Rakennusten muutostöitä varten lupa myönnettiin 18:aan rakennukseen. Toimenpidelupahakemuksia käsiteltiin 43 ja maisematyölupa-asioita 18 kappaletta. Rakennusten purkamisasiota oli käsittelyssä 14.

Palvelualueen tuotot eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti. Tuotoista, jotka muodostuvat lupa- ja valvontamaksuista jäi toteutumatta n. 38 000 euroa. Arvioiduista maksutuotoista toteutui 79 %.

Ympäristövalvonnan ja rekisterinpäivitysprojektin henkilöresursseja puuttui keväällä jonkin aikaa. Näistä joh-tuen henkilöstökustannuksista toteutuu n. 42 000 euroa arvioitua alhaisempi summa. Pääasiassa tästä joh-tuen toimintakuluista toteutui talousarvioon verrattuna vain 87 %.

Palveluala: Tilapalvelut**Vastuuhenkilö:** Kiinteistöpäällikkö**Toiminnan kuvaus**

Tilapalvelujen palvelualue vastaa kiinteistöjen ylläpidosta, korjauksista ja kehittämisestä. Tavoitteena on järjestää kaupungin eri toimialojen käyttöön tarkoituksenmukaiset, terveelliset ja kustannustehokkaat toimitilat.

Henkilöstö

Tilapalveluiden henkilöresurssi on tällä hetkellä 1+1+6. Tilapalvelut on rekrytoinut vanhemman kirvesmiehen eläköitymisen johdosta yhden henkilön tammikuusta 2025 alkaen ja kirvesmiehen toimi on muutettu laitosmiehen toimeksi. Yksi laitospäällikkö on jäänyt osa-aikaeläkkeelle 1.9.2024 alkaen siten, että hän työskentelee kolmena päivänä viikossa (ma-ke). Kokonaisuutena tilapalveluiden henkilökunnan ikärakenne on sellainen, että seuraavan kahden-kolmen vuoden kuluessa eläköityy mahdollisesti kaksi henkilöä joista toinen on nyt osa-aikaeläkkeellä jäänyt henkilö.

Tilapalveluiden oman henkilöstön eläköityminen ja uusien henkilöiden rekrytoiminen toiseen toimenkuvaan parantavat kunnossapitotöiden suorittamista koska nykyaikaisissa rakennuksissa olevan runsaan talotekniikan osaamisvaatimusten vuoksi henkilökunnan osaamistarve on ajan myötä muuttunut. Osa töistä, esimerkiksi osa kirvesmiestyöstä ja sähköasennukset sekä tilojen käyttäjien tarvitsemat palvelupyynnöt joudutaan tuki ostamaan ulkopuolisilta, lähinnä paikallisilta palveluntuottajilta.

Menneellä tilikaudella tilapalveluissa on ollut aiemmista kausista poiketen lisäresurssina yksi kausityöntekijä, joka on vastannut kiinteistöjen piha-alueiden kunnossapidosta, vastaavasti kunnallistekniikan puolelta oli vähennetty yksi kausityöntekijä. Tällä siirrolla helpotettiin muun muassa kiinteistön huoltotoimen työnjohdon tehtäviä koska kausityöntekijä oli tilapalveluiden alaisuudessa. Lisäksi tilapalveluissa työskenteli kesäkauden yksi AMK-opiskelija työnjohtoharjoittelijana ja hän avusti myös suunnittelu- ja valvonta tehtävissä tarpeen mukaan. Tämä henkilöresurssi on koettu erittäin tarpeelliseksi ja jatkossa on tarkoitus palkata kesäkaudeksi vastaava harjoittelija. Loimaan kaupungin tarjoama korkeakouluopiskelijoiden asuntoetu on koettu tässä tilanteessa hyväksi, koska se helpotti oleellisesti työharjoittelijan päätöstä ottaa harjoittelupaikka vastaan eikä harjoittelijan tarvinnut siksi ajaksi irtisanoa asuntoa opiskelupaikkakunnalla.

Muut olennaiset perustelutiedot**Toimitilat**

Tilapalveluiden kunnossapitohenkilöstön toimi- ja sosiaalityilat sijaitsevat tällä hetkellä Kartanonmäen palvelukeskuksessa olevan Kuusela nimisen rakennuksen pohjakerroksessa sekä yhden henkilön osalla keskusvarastolla. Nykyisissä toimitiloissa ongelmaksi koetaan riittämättömät verstellat ja puuttuvat tulityötilat. Muut tilat ovat kunnoltaan heikot ja lähivuosien tavoitteena on siirtyä yhteisiin, parempiin toimitiloihin yhdessä kunnallistekniikan palvelualueen kanssa jolloin myös työnjohdon popup työpisteitä voitaisiin sijoittaa näihin tiloihin. Tilapalveluiden hallinnon työpiste on Alastaron kunnantalolla.

Kaupungin muut toimitilat

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla kaupunki on myynyt kolme toimitila kohdetta, Hirvikosken taajamassa sijaitsevan vanhan Loimaan vesiliikelaitoksen toimistona olleen rakennuksen, Hanhenpuiston ryhmäkodin sekä kaupungin teollisuuskylässä sijaitsevan Toimintakeskuksen.

Välittömät vaikutukset näillä myydyillä kohteilla ovat ylläpitokustannusten pieneneminen sekä kunnossapitoresurssi tarpeen vähenemä. Hanhenpuisto ja Toimintakeskus eivät myöskään olleet ennen myyntiä kaupungin omassa palvelutuotannossa, joten korvaavia tiloja ei myydyille kohteille tarvittu. Vesilaitoksen vanha toimisto oli osittain omassa palvelutuotannossa mutta siellä työskenteleville on löydetty uudet toimipaikat.

Palveluostot

Tilapalveluissa merkittävimpinä palveluostoina näkyy Keskuskoulun kiinteistöhuollon hankinta, joka kilpailutettiin sopimuskauden päättyessä uudelleen, uusi sopimuskausi on jonkin verran edullisempi kuin edellinen. Talvikunnossapitotyöt kilpailutettiin yhdessä kunnallistekniikan kanssa. Lisäksi käyttötalouspuolella on hankittu suunnittelutyötä tuleviin korjauksiin ja investointeihin liittyen.

Merkittävänä palveluiden ostoina olivat myös investointeina toteutettu Metsämaan vanhusten rivitalon putkiremontti (n 60.000,00 €) Hirvihovin ikkunakorjaus (n 62.000,00 €) sekä Heimolinnan julkisivukorjaus (n 62.500,00 €) ja Pääterveysaseman julkisivukorjaukset (n 110.000,00 €). Puistokadun koulun paloilmoinlaitteiston rakentamisen hankinta keskeytettiin sekä tarjouspyyntöä tarkennettiin ja hankinta kilpailutettiin uudelleen. Urakkasopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2024 ja asennusurakka valmistuu helmikuun 2025 loppuun mennessä. Yksi merkittävä investointi kohdistui Pääterveysaseman kellaritilaan, jossa oli merkittävä vuotovahinko heinäkuun 2024 lopulla ja osa pohjakerroksen pinnoista vaati pitkällisen kuivatuksen ja tässä yhteydessä uusittiin koko pohjakerroksen alkuperäiset lattiapinnoitukset sekä seinäpinnat huoltomaalattiin.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Tilapalveluissa palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset ja todennäköisimmät riskit ovat etupäässä talouteen liittyvät ylläpito- ja kunnossapitopalveluiden ja energian hinnannousut, jotka vaikuttavat kohteiden ylläpitokustannuksiin ja kustannusten ennustettavuuteen budjetin laadinnassa. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan eritoten kulutusseurannalla ja siihen liittyvällä säätytyöllä sekä suunnitelmallisten kunnossapitotöiden teettämisellä vikakorjausten sijaan, jolloin toimintakatkokset ovat lyhyempiä ja ne voidaan sijoittaa sellaisen aikaan, jolloin tilat ovat mahdollisimman vähällä käytöllä eikä toimilla ole suurta vaikutusta palvelutuotantoon.

Tilapalveluiden yksi merkittävä riski on myös kohteiden sisäilmastoon liittyvät ongelmat, joilla on suurta taloudellista ja käytettävyyteen liittyvää merkitystä esimerkiksi tilanteessa, jossa jostakin rakennuksen osasta tai koko rakennuksesta joudutaan siirtymän väistötiloihin. Tämä riski voidaan tunnistaa todennäköisesti reaalisuutuvaksi useissa kaupungin tiloissa ja siihen pyritään varautumaan tilojen huollon ja kunnossapidon laadun parantamisella, kunnossapitotöiden ajallaan suorittamisella sekä riittävän laajalla sisäilmaolosuhteiden monitoroinneilla.

Muita tunnistettuja riskejä ovat esimerkiksi sähkö- ja lämmönjakelun sekä puhtaan veden jakelun keskeytykset, joilla on paikallisesti isoja vaikutuksia tilojen käyttöön. Näihin riskeihin pyritään varautumaan ensisijaisesti varautumissuunnittelulla sekä mahdollistamalla strategisesti tärkeimpien rakennusten kohdalla ulkopuolisen energian syöttömahdollisuuksilla sekä tilapäistoimien harjoittelulla.

Merkitykseltään vähäisempiä mutta todennäköisempiä riskejä ovat rakennuksiin ja kiinteistöjen piha-alueisiin ja varusteisiin kohdistuvat ilkivalta ja niistä aiheutuvat vaikutuksen tilojen käyttöön. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan ajantasaisella avainhallinnalla, toimivalla murto-suojauksella sekä kameravalvonnalla ja siitä tiedottamisella, joka voidaan nähdä myös ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä. Vähäisenä riskinä nähdään myös luonnonilmiöiden ja ympäristötuhojen jne. aiheuttamat riskit, jotka vaikuttaisivat suoranaisesti tilojen käyttöön. Nämä riskit tiedostetaan mutta niihin ei erityisesti varauduta.

Käytettävissä olevaan henkilöstöön liittyvät riskit ovat pitkäaikaisvaikutuksiltaan lyhytkestoisia kuten useat, samanaikaiset sairaustapaukset, jotka voivat vaikuttaa tilapalveluiden palvelutoimintaan. Tähän riskiin varaudutaan henkilökunnan koulutuksella ja varmistamalla että henkilöstön osaaminen on laajaa ja sijaistaminen on mahdollista omalla väellä sekä kartoittamalla ulkopuolisilta palveluntuottajilta saatavia palveluja määrävällein.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	3 093 020	2 957 900	2 957 900	3 199 954	242 054	108,2 %
Myyntituotot	14 795			7 611	7 611	
Tuet ja avustukset	91			225	225	
Muut toimintatuotot	3 078 134	2 957 900	2 957 900	3 192 118	234 218	107,9 %
Toimintakulut	-4 771 407	-4 387 412	-4 387 412	-4 936 455	-549 043	112,5 %
Henkilöstökulut	-540 775	-603 662	-603 662	-532 065	71 597	88,1 %
Palkat ja palkkiot	-433 196	-477 498	-477 498	-425 041	52 457	89,0 %
Henkilösivukulut	-107 579	-126 164	-126 164	-107 024	19 140	84,8 %
Palvelujen ostot	-1 474 276	-1 223 900	-1 223 900	-1 302 963	-79 063	106,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 636 221	-2 455 250	-2 455 250	-2 781 858	-326 608	113,3 %
Muut toimintakulut	-120 134	-104 600	-104 600	-319 569	-214 969	305,5 %
Toimintakate	-1 678 387	-1 429 512	-1 429 512	-1 736 501	-306 989	121,5 %

Tilapalveluiden palvelualueen toimintatuotot olivat jonkin verran budjetoitua suuremmat johtuen lähinnä Varhalle vuokrattujen tilojen vuokratuotoista sekä heille tuotetuista palveluista sekä Kisällinkadun toimintakeskuksen myynnistä. Lisäksi jonkin verran toimintatuottoa kertyi budjetoitua enemmän myös asuntojen vuokrauksesta, kuten Asunto Oy Loimaan Helmi 1 ja Asunto Oy Moisio pelto 1 asuntojen vuokrauksesta sekä Mellilästä Nahurintieltä takautuvasti perittyjä Varhan kriisiasunnon vuokria. Lisäksi tilikaudella Varhalla palautui Metsämaan vanhusten rivitalon sekä Tiaistentien palvelukeskuksen asuntojen vuokrasopimukset kaupungille.

Henkilöstökustannuksia säästy budjetoidusta kokonaisuudessaan noin +52.000,00 € joka johtuu yhden henkilön eläköitymisestä syksyllä sekä yhden henkilön osa-aikaisesta eläkkeelle siirtymisestä. Eläköityneen tilalle rekrytoitu henkilö on aloittanut tammikuussa 2025.

Palveluiden ostot ylittyivät budjetoidusta noin 79.000,00 € ja siinä suurimmat poikkeamat olivat talvikunnossapito (-69.766,00 €), Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut (-24.500,00 €), rakennusautomaatio (-21.500,00 €) sekä ilmanvaihto ja sähkötyöt (-15.700,00 € ja -18.200,00 €) ja jäteveden kustannus (-19.200,00 €) sekä asiantuntijapalvelut (-18.300,00 €). Palveluiden ostoissa suurimmat säästöt tulivat vakuutuksista (+26.900,00 €), kiinteistönhoitopalveluista (+25.900,00 €).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat budjetti ylittyi yhteensä noin 326.000,00 € josta merkittävimmät ylitykset olivat lämmitys (-155.100,00 €), sähkö (-60.100,00 €) ja sähkötarvikkeet (-46.600,00 €) joista viimeksi mainittu johtuu pääosin vanhojen valaisimien uusimisesta LED valoiksi sekä muutamien isojen ilmanvaihtokoneiden moottorien uusimisesta kunnossapitotyönä.

Toteumassa suurena poikkeamana on pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot yhteensä 185.655,00 € joka on Hanhenpuiston myynnin osalta 183.556,00 € sekä entisen vesilaitoksen toimistorakennuksen myynnin osalta 2098,00 €.

Poistoja ja arvonalentumisia tehtiin tilikaudella yhteensä noin 733.000,00 € budjetoitua enemmän ja erotus jakautui suunnitelman mukaisille poistoille -89.000,00 € ja arvonalentumiset -644.000,00 €.

Kiinteistöhuollon mitoituksen päivitys on valmistunut alkuvuodesta 2024 ja kiinteistöhuollossa on siirrytty malliin, jossa jokaisella kiinteistöllä on nimetty vastuullinen kiinteistöhoitaja. Tehdyn muutoksen on jo todettu parantavan huollon laatua.

Heimolinnan sisäpuolisen saneerauksen hankesuunnittelu on valmistunut yhdessä sivistyspalvelualan kanssa ja suunnittelussa on käytetty puitesopimuskumppaneita.

Metsämaan vanhustentalon käyttövesisaneerauksen, Pääterveysaseman, Hirvihovin ja Heimolinnan julkisivukorjausten urakat ovat valmistuneet. Pääterveysaseman vuotovahingon korjaus on pääosin valmis. Puistokadun koulun paloilmoinlaitteiston asennusurakka on alkanut joulukuun lopulla 2024 ja valmistuu aikataulun mukaan helmikuun loppuun 2025.

Keskuskoulun kiinteistöhuollon uusi toimija, paikallinen kiinteistöhuoltoliike Ässä KP Oy on aloittanut 1.7.2024 alkaen. Huvilakatu 33/ Loimaan koivun kiinteistöhuolto on siirtynyt kaupungin oman kiinteistöhuollon tehtäväksi.

Toimintakeskuksen, Hanhenpuiston ja vesilaitoksen vanhan toimiston myyntiin liittyen on tehty irtisanomiset kiinteistöhuoltoon ja energia- ja vesiliittymiin ja kohteiden materiaalit on luovutettu uusille omistajille.

Tilapalveluissa on toiminut yksi palkattu kausityöntekijä joka on huolehtinut kiinteistöjen kasvukaudella tehtävistä vihertöistä, lisäksi tilapalveluissa on työskennellyt työharjoittelussa rakennusalan ammattikorkeakouluopiskelija joka on avustanut kiinteistömestaria kiinteistöhuollon työnjohtotehtävissä sekä valmistellut ja päivittänyt PTS-korjausohjelmia tulevalle tilikaudelle sekä suunnitteluvuosille.

Palveluala: Kunnallistekniikka**Vastuuhenkilö:** Kaupungininsinööri**Toiminnan kuvaus**

Kunnallistekniikan palvelualue sisältää katujen ja yleisten alueiden kunnossapidon sekä alueiden hoidon suunnittelun.

Asukkaiden osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Vuonna 2024 järjestettiin liikuntakysely asukkaille, yhdistyksille ja kouluille. Kyselyn toteutti liikuntapalvelut, mutta siinä kysyttiin myös kunnallistekniikan vastuulla olevista liikuntapaikoista. Kyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään liikuntapaikkojen ylläpidossa.

Kestävä kasvu, ympäristö- ja ilmastovaikutukset

Talvikunnossapitotöiden kilpailutuksessa asetettiin päästörajat tarjottaville työkoneille. Päälystystöiden kilpailutuksessa puolestaan mahdollistettiin kierrätetyn asfalttimassan käyttö.

Henkilöstö

Kunnallistekniikan palvelualueella työskenteli kahdeksan henkilöä ympärivuotisesti. Kausityöntekijöitä oli seitsemän aikavälillä huhtikuusta lokakuun loppuun. Tukityöllistettyjä oli vuoden aikana kolme. Kesätyöntekijöitä oli yhteensä kymmenen kesä- ja heinäkuussa.

Vuoden -24 syyskuun alusta aikana eläköityi kaksi pitkäaikaista kunnallistekniikan työntekijää, joiden tilalle ei vuoden -24 aikana palkattu uusia tekijöitä.

Muut olennaiset perustelutiedot**Toimitilat**

Toimitiloissa ei vuonna 2024 tapahtunut olennaisia muutoksia.

Palveluostot

Merkittävin palveluosto kunnallistekniikan palvelualueelle on katujen ja yleisten alueiden talvikunnossapitotyön hankinta yksityisiltä toimijoilta. Talvikunnossapitosopimukset päättyivät toukokuun -24 lopussa ja uudet kunnossapitäjät valittiin elokuussa. Uusi sopimuskausi alkoi lokakuun alussa. Sopimukset päättyvät vuoden 2026 toukokuun lopussa, jonka jälkeen niitä on mahdollista jatkaa yhdellä optiovuodella.

Toinen merkittävä palveluosto on kone- ja kuljetuspalveluiden hankinta kaupungin kunnallisteknisiin rakennus- ja huoltotöihin. Nämä sopimukset olivat voimassa vuoden -24 loppuun.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Olennainen riski toimintaan kohdistuu kustannusten huomattavaan nousuun, koska talvikunnossapito- sekä kone- ja kuljetuspalvelusopimukset ovat sidotut indekseihin. Erityisesti polttoaineen hinnan vaihtelu vaikuttaa indeksien kautta palveluiden hintoihin. Energian hinta muutoinkin on merkittävä riskitekijä, koska sillä on vaikutusta tuotteiden ja palveluiden hintoihin.

Edellä kuvattujen riskien hallinta on vaikeaa, koska omalla toiminnalla niihin ei merkittävästi pysty vaikuttamaan, eikä esimerkiksi talvikunnossapittoa voi jättää tekemättä.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	296 883	230 100	230 100	315 691	85 591	137,2 %
Myyntituotot	66 392	66 000	66 000	123 188	57 188	186,6 %
Maksutuotot	160 595	150 000	150 000	156 194	6 194	104,1 %
Tuet ja avustukset	22 799	6 400	6 400	113	-6 287	1,8 %
Muut toimintatuotot	47 097	7 700	7 700	36 197	28 497	470,1 %
Toimintakulut	-2 382 757	-2 060 164	-2 260 164	-2 292 718	-32 554	101,4 %
Henkilöstökulut	-573 531	-711 464	-711 464	-624 501	86 963	87,8 %
Palkat ja palkkiot	-457 819	-554 472	-554 472	-502 235	52 237	90,6 %
Henkilösivukulut	-115 712	-156 992	-156 992	-122 266	34 726	77,9 %
Palvelujen ostot	-1 217 855	-800 900	-1 000 900	-1 131 587	-130 687	113,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-566 695	-532 700	-532 700	-524 190	8 510	98,4 %
Muut toimintakulut	-24 676	-15 100	-15 100	-12 440	2 660	82,4 %
Toimintakate	-2 085 875	-1 830 064	-2 030 064	-1 977 027	53 037	97,4 %

Kunnallistekniikan vastuualueen toimintakate jäi alle arvioidun noin 53 000 €. Toimintakulut vuonna 2024 ylittivät arvioidun reilulla prosentilla eli noin 33 000 eurolla. Vastaavasti tuloja kertyi kuitenkin noin 86 000 € arvioitua enemmän. Tulojen ylitys koostui suurelta osin ympäristövahinkojen torjuntatoista saaduista korvauksista, jotka tosin näkyvät myös budjetoimattomana kuluna. Käytöstä poistettujen koneiden, tarvikkeiden ja tavaroiden myynnistä kertyi samaten tuloja arvioitua enemmän. Suurin tuottoerä eli hulevesimaksut toteutuivat lähes suunnitellusti.

Henkilöstökulut kunnallistekniikan vastuualueella alittuivat noin 87 000 €. Tämä johtuu siitä, että yksi toimi on ollut koko vuoden täyttämättä ja lisäksi kaksi työntekijää eläköityi syyskuun alusta. Eläköityneiden tilalle ei vuoden 2024 palkattu uusia henkilöitä. Yhteensä 20 kuukautta palkkarahoja jäi siis käyttämättä.

Ilman alkuperäiseen talousarvioon tehtyä 200 000 € lisäystä talvihoidon määrärahoihin, erityisesti kaavateiden kustannuspaikan menot olisivat ylittyneet huomattavasti. Vuoden alku oli säätyypiltään vaihteleva ja erityisesti hiekoitusta, ja sitä kautta myös harjausta, tehtiin keskimääräistä enemmän. Talvikunnossapitosopimusten yksikköhintoja myös korotettiin sopimuksen mukaisesti 6,8 % indeksimuutoksen perusteella, joka osaltaan vaikutti kulujen kasvuun. Talvikunnossapitosopimukset päättyivät toukokuun loppuun. Uusi kilpailutus järjestettiin kesällä ja uudet talvikunnossapitosopimukset astuivat voimaan lokakuun alusta. Loppuvuoden kunnossapitokustannukset pysyivät maltillisina, vaikka lumen aurausta ja liukkauden torjuntaa jouduttiin tekemään jo marraskuussa, koska hinnat kilpailutuksen myötä laskivat.

Muu kaavateiden kunnossapito ylitti hieman arvioidun päällysteiden paikkausten ja sorateiden lisääntyneen kunnossapidon vuoksi.

Koneissa ja kuljetusvälineissä oli vuonna 2024 huomattavan paljon vikoja. Korjaustöihin kuluikin rahaa arvioitua enemmän. Samoin Keskusvaraston kulut ylittivät arvioidusta ja vastaavasti tulot jäivät pienemmiksi. Keskusvaraston kohonneet kulut eivät koostuneet mistään yksittäisestä hankinnasta vaan useasta pienestä, kuten mm. polttomootorikäyttöisten pienkoneiden uusimisista sähkökäyttöisiksi.

Liikuntapaikoista ulkoliikuntapaikkojen menot olivat ennakoitua suuremmat johtuen henkilöstökuluista. Vastaavasti sisäliikuntapaikkojen henkilöstökulut olivat puolestaan arvioitua vähäisemmät. Tämä johtuu siitä, että liikuntapaikkojen hoitajien palkat kirjautuivat ulkoliikuntapaikkoihin ja talousarviossa palkkoja oli varattu sekä ulko- että sisäliikuntapaikkoihin. Kokonaisuudessaan liikuntapaikkojen menot jäivätkin alle arvioidun, johtuen juuri arvioitua vähäisemmistä henkilöstömenoista.

Vuoden alku oli myös leuto ja se vähensi luistelujäiden ja muidenkin talviajan toimintojen hoitokuluja. Samoin loppuvuodesta ei luistelujäitä ja hiihtolatuja saatu tehtyä kuin ajoittain. Toisaalta taas kesäaikana hoitotöitä tehtiin keskimääräistä enemmän kunnostamalla kenttiä ja kuntoratoja.

Hulevesiviemäreiden ja kuivatusojien kunnossapitoa suoritettiin vuonna 2024 runsaasti ja tämän vuoksi kulut ylittyivät budjetoidusta. Hulevesimaksujen perusteiden päivittämisestä laadittiin asiantuntijayrityksen toimesta selvitys. Pääosin taksarakenne selvityksen mukaan on toimiva, mutta pieniä tarkennuksia taksaan on tehtävissä. Hulevesiin liittyen laaditutettiin myös koko kaupungin alueen kattavan valuma-alue tarkastelun, jota tullaan hyödyntämään niin kaavoituksessa, suunnittelussa kuin rakennusvalvonnassa. Hulevesitulvariskien alustava arviointi saatiin valmiiksi aivan vuoden 2024 lopulla.

Puistoilla, yleisillä alueilla ja matonpesupaikoilla tehtiin vuoden 2024 aikana normaaleja kunnossapitotöitä, joten talousarviokin toteutui suunnitellusti. Leikkipaikoilla menot ylittyivät, mutta tämä johtuu pääosin ao. menokohtaan kohdistuneista henkilöstömenoista, joita ei ollut budjetoitu, sekä lisääntyneestä ilkeivallasta.

Vakinaisen henkilökunnan lisäksi työllistettiin sekä kuntouttavassa työtoiminnassa mukana olevia että veloitetyöllistettyjä. Kesätyöntekijöitä oli töissä sekä kesä- että heinäkuussa yhteensä kymmenen.

Palveluala: Ruokapalvelut**Vastuuhenkilö:** Ruokapalvelupäällikkö**Toiminnan kuvaus**

Ruoka- ja siivouspalveluiden palvelualue tuottaa kaupungin omat siivous- ja ruokapalvelut ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti.

Henkilöstö

Oppisopimuskoulutuksella koulutetaan uutta henkilöstöä. Oppisopimuksella yksi henkilö valmistunut vuoden 2024 aikana.

Henkilöstömäärää seurataan toimintojen muuttuessa ja tarvittaviin muutoksiin reagoidaan ajantasaisesti.

Ruokapalveluiden mitoitukset ovat ajantasaiset.

Muut olennaiset perustelutiedot**Toimitilat**

Kesäkuussa Mahlapuiston päiväkotitoiminta lopetti toimintansa. Mahlapuiston kiinteistössä yläkerrassa varhaiskasvatuksen työtiloja.

Metsämarjat päiväkotitoiminta lopetti toimintansa kesäkuussa. Metsämarjat kiinteistössä aloitti avoin aamupäivätoiminta toimintansa 11.9.

Sammonkadun päiväkotitoiminta aloitti toimintansa. Tukipalveluina tuotetaan ruoka- ja siivouspalvelut ko. yksikköön jokaisena toimintapäivänä. Sammonkadun päiväkotitoiminta sijaitsee Nappulan päiväkodin ja Sahramin varahoitopaikan tiloissa. Näiden yksiköiden toiminta päättyi.

Palveluostot

Ateriakuljetukset hankinnasta sopimus Loimitaksi Oy:n kanssa ajalle 1.7.2024 - 31.5.2025. Lisäksi optio 1 vuotta.

Puhtaanapidon tarvikkeet hankinnasta sopimus Suomen MediTuote Oy:n kanssa ajalle 1.6.2024 - 31.3.2026. Lisäksi optio 2 vuotta.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Henkilöstömäärän oikea mitoitus ja osaavan sekä ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	137 773	93 700	93 700	104 126	10 426	111,1 %
Myyntituotot	124 851	93 600	93 600	103 345	9 745	110,4 %
Tuet ja avustukset	580			432	432	
Muut toimintatuotot	12 342	100	100	350	250	350,0 %
Toimintakulut	-1 643 160	-1 675 907	-1 675 907	-1 574 210	101 697	93,9 %
Henkilöstökulut	-854 623	-980 107	-980 107	-825 700	154 407	84,2 %
Palkat ja palkkiot	-685 176	-790 267	-790 267	-655 650	134 617	83,0 %
Henkilösivukulut	-169 447	-189 840	-189 840	-170 049	19 791	89,6 %
Palvelujen ostot	-96 059	-45 500	-45 500	-46 682	-1 182	102,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-678 291	-635 000	-635 000	-692 052	-57 052	109,0 %
Muut toimintakulut	-14 186	-15 300	-15 300	-9 776	5 524	63,9 %
Toimintakate	-1 505 386	-1 582 207	-1 582 207	-1 470 084	112 123	92,9 %

Keskuskoululla otettiin kuoripäällinen annosperuna kokeiluun helmikuussa ja palaute kokeilusta on ollut kokonaisuudessaan hyvää.

Uusi työvuorosuunnitteluohjelma otettu käyttöön maaliskuun alussa.

Ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstölle järjestettiin kesäkuun alussa ensiapukoulutus, Hätä-8 kesäkuun alussa. Koko henkilöstöllä voimassa olevat ensiapukortit.

Ruokapalveluissa oli kaksi kesänuorta työssä Puistokadun koulun keittiöllä.

Toimintatuotot on tilinpäätöksessä budjetoitua korkeammalla tasolla n. 10 400 euroa. Toimintatuottojen ylitys johtuu Novidan sopimuksen päivityksestä.

Toimintakate on budjetoitua alemmalla tasolla, n. 112 100 euroa.

Henkilöstökuluissa alitukset kohdistuvat muut henkilösivukulut mm. tapaturmavakuutusmaksut 16 800 €, Palkat ja palkkiot mm. kuukausipalkat ja sijaiset 74 200 €, sairausvakuutus, tapaturmakorvaukset, muut Kansaneläkelaitoksen korvaukset 24 900 €, erilliskorvaukset 9 300 €. Poikkeamat johtuvat työsuhteiden päätymisestä ja sijaisten saatavuus haasteista.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittävät budjetoidun n. 57 000 eurolla, elintarvikkeet 37 500 €, puhdistusaineet ja tarvikkeet 5 000 € sekä kalustohankinnat (Keskuskoulun uuni ja Peltosten päiväkodin pakastekaapin äkilliset hankinnat) 18 200 € on käytetty budjetoitua enemmän.

Palveluala: Siivouspalvelut**Vastuuhenkilö:** Ruokapalvelupäällikkö**Toiminnan kuvaus**

Ruoka- ja siivouspalveluiden palvelualue tuottaa kaupungin omat siivous- ja ruokapalvelut ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti.

Henkilöstö

Oppisopimuskoulutuksella koulutetaan uutta henkilöstöä. Oppisopimuksella kaksi henkilöä valmistunut vuoden 2024 aikana.

Henkilöstömäärää seurataan toimintojen muuttuessa ja tarvittaviin muutoksiin reagoidaan ajantasaisesti.

Siivouspalveluiden mitoitukset ovat ajantasaiset.

Muut olennaiset perustelutiedot**Toimitilat**

Kesäkuussa Mahlapuiston päiväkotitoiminta lopetti toimintansa. Mahlapuiston kiinteistössä yläkerrassa varhaiskasvatuksen työtiloja, joissa suoritetaan tukipalveluna siivoustyö.

Metsämarjat päiväkotitoiminta lopetti toimintansa kesäkuussa. Metsämarjat kiinteistössä aloitti avoin aamupäivätoiminta toimintansa 11.9. Metsämarjat kiinteistössä suoritetaan tukipalvelutyönä siivoustyö.

Sammonkadun päiväkotitoiminta aloitti toimintansa. Tukipalveluina tuotetaan ruoka- ja siivouspalvelut ko. yksikköön jokaisena toimintapäivänä. Sammonkadun päiväkotitoiminta sijaitsee Nappulan päiväkodin ja Sahramin varahoitopaikan tiloissa. Näiden yksiköiden toiminta päättyi.

YK-36 kiinteistöön siirtyi musiikkiopiston tanssitilan ja ilmajoogatilan toiminnot elo-syyskuun aikana. Siivouspalvelut tuottavat näihin tiloihin siivoustyön.

Palveluostot

Siivouspalvelut hankinnasta sopimus ISS Palvelut Oy:n kanssa ajalle 1.8.2024 - 30.6.2027. Lisäksi optio 2 vuotta.

Puhtaanapidon tarvikkeet hankinnasta sopimus Suomen MediTuote Oy:n kanssa ajalle 1.6.2024 - 31.3.2026. Lisäksi optio 2 vuotta.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Henkilöstömäärän oikea mitoitus ja osaavan sekä ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	44 538	48 800	48 800	51 801	3 001	106,1 %
Myyntituotot	43 776	48 300	48 300	50 959	2 659	105,5 %
Tuet ja avustukset	254			113	113	
Muut toimintatuotot	508	500	500	729	229	145,7 %
Toimintakulut	-1 094 187	-1 152 861	-1 152 861	-1 179 485	-26 624	102,3 %
Henkilöstökulut	-594 031	-672 161	-672 161	-661 505	10 656	98,4 %
Palkat ja palkkiot	-479 661	-519 976	-519 976	-531 237	-11 261	102,2 %
Henkilösivukulut	-114 370	-152 185	-152 185	-130 268	21 917	85,6 %
Palvelujen ostot	-429 872	-420 300	-420 300	-446 208	-25 908	106,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 987	-58 300	-58 300	-67 515	-9 215	115,8 %
Muut toimintakulut	-2 297	-2 100	-2 100	-4 256	-2 156	202,7 %
Toimintakate	-1 049 649	-1 104 061	-1 104 061	-1 127 684	-23 623	102,1 %

Alkuvuodesta otettiin siivouspalveluissa uudet työalueet henkilöstölle mitoitusten mukaisesti käyttöön. Muutos vaikutti muutamien työntekijöiden työalueisiin.

Uusi työvuorosuunnitteluohjelma otettu käyttöön, koulutukset ohjelmistoon toteutettu.

Ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstölle järjestettiin ensiapukoulutus, Häätä-8 kesäkuun alussa. Koko henkilöstöllä voimassa olevat ensiapukortit.

Toimintatuotot on tilinpäätöksessä budjetoitua korkeammalla tasolla 3 000 €.

Toimintakate ylittää talousarvion hieman n. 23 600 euroa.

Henkilösivukulut alittavat budjetoidun 21 900 € mm. eläkevakuutusmaksut ja KuEL- maksut sekä muut henkilösivukulut 3 800 € mm. tapaturmavakuutusmaksut.

Palvelujen ostot ylittävät budjetoidun 25 900 € mm. asiantuntijapalvelut mitoituksien laadinnassa 3 300 €, puhtaanapito ja pesulapalvelut 8 900 €, jotka muodostuvat sisääntulomattojen sekä pyyherullien hankinnoista. Siivouspalveluiden ostot ovat yli budjetoidun 17 000 €, koostuu mm. korkealla sijaitsevien ikkunoiden ja yläpölyjen puhdistus sekä akuuttien poissaolojen sijaistukset.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittävät budjetoidun 9 200 € mm. pehmopaperit ja hygienia tuotteet 6 100 € sekä kalustohankinnat (mm. siivousvaunuja) 3 600 €.

Palveluala: Mittaus- ja paikkatietopalvelut**Vastuuhenkilö:** Mittausteknikko**Toiminnan kuvaus**

Huolehditaan kaupungin numeerisen kartaston jatkuvasta ajantasaisuudesta sekä tonttijakojen laadinnasta ja kaupungin itse ylläpitämän rekisteripitoalueen kiinteistötoimitusten suorittamisesta sekä kaupungin metsä- ja pelto-omaisuuden hallinnasta ja vuokraamisesta sekä valmistellaan yksityistieavustusten myöntämiset.

Suoritetaan erilaisia kaupunkimittaustehtäviä sidosryhmille, huolehditaan kaavoituksen pohjakarttojen ja erilaisten teemakarttojen laatimisesta, merkitään maastoon asemakaavojen alueita sekä tonttien rajoja ja rakennusten rakennuspaikkoja sekä annetaan korkeusasemia rakentamista varten.

Uusien asemakaavojen vahvistuessa laaditaan tarvittavat tonttijaot sekä muodostetaan asemakaavan ja tonttijakojen mukaiset rakennuspaikat itsenäiseksi myynti- ja rakennuskelpoisiksi tonteiksi. Tehtävissä kiinteistötoimituksissa painotetaan erottamattomien määräalojen muodostamiseen asemakaavan mukaisiksi kiinteistöiksi.

Kunnossapidon yksityistieavustushakemukset laitetaan hakuun maaliskuun huhtikuun aikana. Avustukset käsitellään touko-kesäkuun aikana ja avustukset maksetaan tiekunnille elo-syyskuussa.

Silta- ja peruskorjausavustusten haku yksityisteille on kuluvan vuoden aikana jatkuvaa ja avustusten käsittely-aika on 1-3 kk. Avustusten maksatus tehdään tositteita vastaan kuluvan vuoden aikana

Tonttien vuokrat laskutetaan kesä- ja joulukuun aikana sekä pellon vuokrat laskutetaan marraskuun aikana.

Metsien hoitotyöt ja hakkuut tehdään metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstö

Mittausteknikko eläköityi lokakuussa. Vakinaisen henkilöstön poissaollessa maastomittaustöihin on palkattu määräaikainen mittamies.

Muut olennaiset perustelutiedot**Toimitilat**

Toimitiloissa ei ole muutoksia.

Palveluostot

Palveluiden ostoissa ei ole merkittäviä muutoksia.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Henkilöstöressurin riittävyys etenkin maastotöiden osalta. Henkilöstövajauksen riskiä hallitaan tarvittaessa kiireisten töiden osalta ostopalveluina ja vähemmän kiireiset työt siirretään eteenpäin.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	354 846	540 000	540 000	640 457	100 457	118,6 %
Myyntituotot	16 963	100 000	100 000	110 993	10 993	111,0 %
Maksutuotot	33 984	60 000	60 000	29 744	-30 256	49,6 %
Tuet ja avustukset	36					
Muut toimintatuotot	303 862	380 000	380 000	499 720	119 720	131,5 %
Toimintakulut	-489 305	-635 982	-635 982	-519 233	116 749	81,6 %
Henkilöstökulut	-144 107	-211 382	-211 382	-150 578	60 804	71,2 %
Palkat ja palkkiot	-115 292	-168 168	-168 168	-119 244	48 924	70,9 %
Henkilösivukulut	-28 815	-43 214	-43 214	-31 335	11 879	72,5 %
Palvelujen ostot	-73 065	-115 700	-115 700	-77 202	38 498	66,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 535	-12 900	-12 900	-7 939	4 961	61,5 %
Avustukset	-266 884	-285 000	-285 000	-277 877	7 123	97,5 %
Muut toimintakulut	-2 714	-11 000	-11 000	-5 637	5 363	51,2 %
Toimintakate	-134 459	-95 982	-95 982	121 225	217 207	-126,3 %

Tarkastelujakson aikana on tehty yksi teollisuustonttikauppa, yksi yleisten rakennusten tonttikauppa sekä yksi asuinrivitalon tonttikauppa, joissa tontit myytiin rakennuksineen. Lisäksi on tehty yksi asuinkerrostalo- ja kaksi omakotitalotonttikauppaa, neljä teollisuustonttikauppaa sekä yksi tilusvaihtosopimus.

Rakennustonteista on vuonna 2024 tehdyistä varauksista voimassa kolme omakotitonttivarausta, yksi rivitalotonttivarausta ja kaksi yritystonttivarausta.

Tonttijaoilla on muodostettu yksi asuin-, liike- ja toimistorakennustontti sekä kuusi asuinrivitalotonttia ja 29 omakotitonttia. Kiinteistörekisteriin on viety kaksitoista omakotitonttia ja yksi liiketontti sekä kaksi yleistä aluetta.

Yksitysteiden kunnossapitoavustusten haku päättyi 30.4.2024. Avustushakemuksia saapui määräaikaan mennessä 265 kpl ja elinympäristölautakunnan kokouksessa 28.5.2024 jaettiin tiekunnille 207 874,79 euron kunnossapitoavustukset. Yksitysteiden perusparannusavustuksia maksettiin vuoden 2024 rahoista 72 046,24 euroa.

Peltoalueiden vuokrasopimuksia on päivitetty muuttuneita tilanteita vastaaviksi. Metsien hoitotyöt ja puuston harvennushakkuut on suoritettu suunnitelman mukaisesti.

Tarkastelujakson osalta toimintatuotot ovat toteutuneet keskimääräistä ylemmällä tasolla, ja toimintamenot ovat toteutuneet keskimääräistä alemmalla tasolla.

Merkittävin tekijä positiiviseen tuottoon on ollut tavanomaisesta vuodesta poikkeava yksittäinen hoiva-asunnon kerrostalotonttikauppa, joka nosti teollisuus-, omakoti- ja rivitalotonttimyyntiin perustuvaa ennakoitua luovutusvoittoa n. 150 000 €:lla.

Metsien tuotto oli hieman ennakoitua suurempaa, mutta peltojen ja tonttien vuokratulot alittuivat arviosta. Toimintakulujen alitukseen ovat vaikuttaneet mm. asiantuntijapalveluiden hieman vähäisempi käyttö vuonna 2024 (esim. metsänhoitotoimenpiteiden siirto tuleville vuosille), hankintojen siirto tuleville vuosille ja resurssivajaus henkilöstössä.

Henkilöstökulujen merkittävimmät poikkeamat johtuvat siitä, että mittamiehen toimi on ollut väliaikaisesti täyttämättä ja hänen töitään on osittain hoitanut kausityöntekijä. Mittausteknikko eläköityi loppuvuonna ja jatkajan rekrytointi tapahtui vasta alkuvuonna 2025. Kartoittajan henkilöresurssia ei ole myöskään ollut käytettävissä suurelta osin toimintavuotta.

Työvelkaa mittaustöissä ja aineistojen valmistelussa on kertynyt tuleville vuosille tehtäväksi. Työvelalla on vaikutusta mm. kaupungin sekä vesi- ja kaukolämpölaitosten karttatärpeisiin, kaavoitukseen ja maaomaisuuden hallintaan.